

KOTKAN KAUPUNGIN RATAVERKON VERKKOSELOSTUS AIKATAULU KAUELLE 2026

14.12.2025 – 12.12.2026

Anu Heinikoski tarkistettu 26.11.2024

Käyttöön 14.12.2025

1. Yhteystiedot

2. Yleistä

- 2.1 Johdanto ja tarkoitus
- 2.2 Oikeusperusta

3. Rataverkolle pääsy

- 3.1 Yleiset edellytykset rataverkon käytölle
- 3.3 Sopimukset
- 3.4 Onnettomuus ja vaaratilanteet

4. Rataverkko

- 4.1 Rataverkon kuvaus
- 4.2 Rataverkon ominaisuudet
- 4.3 Vaihtotyö
- 4.4 Ratatyö
- 4.5 Tularityö
- 4.6 Vika ja häiriötilanteet
- 4.7 Liittyvät rataverkot

5. Ratakapasiteetin jakaminen

- 5.1 Ratakapasiteetin hakeminen ja aikatauluehdotus
- 5.2 Kiireellinen ratakapasiteetti
- 5.3 Toiminta häiriötilanteissa
- 5.4 Vaaralliset aineet ja erikoiskuljetukset

6. Varautuminen

- 6.1 Perusteet
- 6.2 Valmiussuunnittelun järjestäminen liikennejärjestelmässä

7. Palvelut

- 7.1 Muiden tarjoamat palvelut

8. Maksut

- 8.1 Ratamaksut
- 8.2 Palvelu- ja lisäpalvelumaksut

9. Vastuut ja erimielisyydet

- 9.1 Vastuut vahingoista
- 9.2 Erimielisyydet

Liitteet:

Liite 1: Kotkan kaupungin raiteistokaavio

1. Yhteystiedot

Kunnossapitopäällikkö

Anu Heinikoski 044 702 4386 anu.heinikoski@kotka.fi

Tekninen johtaja

Päivi Ala-Vannesluoma 040 120 8764 paivi.ala-vannesluoma@kotka.fi

2. Yleistä

Rataverkon haltija on Kotkan kaupunki.

2.1 Johdanto ja tarkoitus

Verkkoselostuksen julkaisemisesta on säädetty raideliikennelaisissa (1302/2018)7 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2012/34/EU8 yhtenäisestä eurooppalaisesta rautatiealueesta. Verkkoselostus julkaistaan aikataulukausittain.

Verkkoselostus on voimassa aikataulukausittain, ja se julkaistaan viimeistään neljä kuukautta ennen ratakapasiteettihakemusten jättämisen määräajan päättymistä eli 12 kuukautta ennen aikataulukauden vaihtumista. Tämä verkkoselostus on tarkoitettu aikataulukaudelle 2026 eli aikataulukaudelle **14.12.2025 -12.12.2026**.

Verkkoselostus julkaistaan ratakapasiteetin hakijoita varten. Verkkoselostuksessa kuvataan rataverkolle pääsyn edellytykset, rataverkko ja sen ominaisuudet, ratakapasiteetin jakamismenettely, rautatieliikenteen harjoittajille tarjottavat palvelut sekä rataverkon käytön hinnoittelun perusteet.

Verkkoselostuksessa viitataan rataverkon haltijan ohjeisiin, joita päivitetään tarpeen mukaan myös aikataulukauden aikana. Mikäli ohjeissa ja verkkoselostuksessa havaitaan eroavaisuuksia, noudatetaan voimassa olevaa ohjeistusta.

2.2 Oikeusperusta

Rataverkon haltija julkaisee raideliikennelain 131 §:n mukaisesti tiedot niistä raideliikennelain säännöksistä sekä sen perusteella annetuista säännöksistä ja määräyksistä sekä muista säännöksistä, jotka koskevat:

1. Oikeutta rataverkolle pääsyyn
2. Ratamaksujen määräytymisperusteet
3. Ratakapasiteetin hakemista ja siihen liittyviä määräaikoja
4. Rautateiden liikkuvaa kalustoa koskevia vaatimuksia ja hyväksyntää
5. Muita seikkoja, jotka koskevat rautatieliikenteen harjoittamista, ja sen aloittamisen edellytyksiä.

3. Rataverkolle pääsy

3.1 Yleiset edellytykset rataverkon käytölle

1. Rautatieyrityksellä tai rautatieyritysten kansainvälisellä yhteenliittymällä tulee olla rautatielain mukainen Liikenne- ja viestintäministeriö Traficom myöntämä tai vastaava Euroopan talousalueella myönnetty rautatieyrityksen toimilupa.
2. Rautatieliikenteen harjoittajalla on oltava rautatielain mukainen Liikenne- ja viestintäministeriö Traficom myöntämä tai hyväksymä turvallisuustodistus.
3. Rautatieliikennettä harjoittavalla yhtiöllä on oltava voimassa oleva riittävä vastuuvakuutus.
4. Rautatie liikenteen harjoittajan ja ratatyöstä vastuullisen tahon on varmistettava, että heidän henkilöstöllään on tarvittava pätevyys ja kelpoisuus kyseiseen tehtävään.

3.3 Sopimukset

Kotkan kaupunki edellyttää rataverkon käyttösopimuksen tekemistä Kotkan kaupungin kanssa, joka on edellytyksenä Kotkan kaupungin rataverkolla liikennöimiseen.

3.4 Onnettomuus ja vaaratilanteet

Onnettomuus- ja vaaratilanteesta on ensin ilmoitettava yleiseen hätänumeroon 112

4 Rataverkko

4.1 Rataverkon kuvaus

Kotkan kaupungilla on raiteistoa kaikkiaan 7 173 m, jossa sähköistettyä 200 m. Osa rataverkosta on suljettu liikenteeltä. Vaihteita raiteistolla on 10 kpl (YV54-200N-1:9). Tasoristeyksiä raiteistolla on 10 kpl, josta kaksi on kevyenliikenteen. Neljässä tasoristeyksessä on puolipuumilaitteet ja kahdessa liikennevalo-ohjaus.

Kotkan kaupungin rataverkolla työskenneltäessä on noudatettava kulloinkin voimassa olevia Väyläviraston ohjeita mm. Junaliikenteen ja vaihtotyön turvallisuussäännöt (Jt), Radanpidon turvallisuusohjeita (TURO), Sähkörataohjeet, Kotkan kaupungin raiteiston työ- ja turvallisuusohjetta, kunnossapitosuunnitelmaa sekä varmistettava käytössä on voimassa olevat valtionrataverkon liikenteenohjauksen yhteystiedot.

Kotkan kaupungin rataverkko on pääosin 2.luokan liikenneohjauksenpiirissä, jossa jokainen yksikkö vastaa omasta liikkumisestaan. Liikennöinti Kotkan kaupungin rataverkolla on aina vaihtotyötä poisluettuna Kantasatamassa oleva 1.luokan liikenteenohjauksen alue.

Kantasatamassa 1.luokan liikenteenohjauksen piiriin kuuluvat vaihteet V108, V109, V110, V111 sekä niiden väliset raiteet.

Kotkan kaupungin rataverkolla Kantasatamassa sijaitsevat sähköratarakenteet omistaa Väylävirasto ja ne kuuluvat Väyläviraston käytönjohtajuuden piiriin. Sähköratarakenteiden kunnossapidosta vastaa Väylävirasto.

4.2 Rataverkon ominaisuudet

Rataverkon tekniset ominaisuudet löytyvät liitteenä olevasta ratakaaviosta. Suurin sallittu nopeus Kotkan kaupungin rataverkolla on 20 km/h, jos ei merkein toisin osoiteta. Tämä nopeusrajoitus ei koske Kantasatamassa olevaa ensimmäisenluokan liikenteenohjauksen aluetta. Rataverkolla metripaino on 8 t (80 kN/m).

Rataverkolla kaluston suurin akselipaino on 25 t (250 kN) tai valtion rataverkolta/-lle liikennöivällä kalustolla Väyläviraston valtion rataverkolle antaman luvan mukainen.

Rataverkolla ei saa operoida höyryveturilla ilman erillistä lupaa eikä muulla sellaisella kalustolla, joka saattaisi aiheuttaa palovaaran.

4.3 Vaihtotyö

Rataverkon käyttösopimuksen tekeminen oikeuttaa sen mukaiseen vaihtotyöhön.

Yksiköt vastaavat itse liikkumisestaan.

Vaihtotyössä on noudatettava, mitä vaihtotyöstä ohjeistetaan valtion rataverkolle, viranomais määräyksiä sekä rataverkonhaltijan työ- ja turvallisuusohjeissa.

Pysäköidyn kaluston paikallaan pysyminen on varmistettava.

Vaihtotyössä on käytettävä kaluston käyttöjarruja.

Kalustoa saa pysäköidä vain siten, että se ei estä liikennettä paloteillä, rautatien tasoristeyksissä, alueilla, jotka on tarkoitettu tieliikenteen käyttöön raiteiden ylittämistä varten eikä vaihdealueilla.

VAK-kaluston pysäköinti tai säilytys ei ole sallittua Kotkan kaupungin rataverkolla.

4.4 Ratatyö

Ratatyötä saa tehdä Kotkan kaupungin ratatyöstä vastaavaksi nimeämän henkilön turvaamana tai hänen luvallaan. Työluvut haetaan Lupa.fi kautta.

Kantasatamassa olevalla ensimmäisen luokan liikenteenohjauksen alueella ratatyöhön tarvitaan liikenteenohjauksen lupa. Lisäksi RT- ilmoitus ratatöistä toimitetaan myös Kotkan kaupungin ratatöistä vastaavalle henkilölle.

Ratatyöstä vastuullisen tahon on ennen työn aloittamista ja tarvittaessa myös työn aikana perehdytettävä ratatyöhön osallistuva henkilöstönsä tähän ohjeeseen ja kyseisen työn olosuhteisiin sekä työhön liittyviin vaaroihin.

Ratatyössä on noudatettava tätä Kotkan kaupungin rataverkkoselostusta, kunnossapitosuunnitelmaa ja rataverkonhaltijan työ- ja turvallisuusohjeita.

Ratatyöstä vastuullisen tahon on:

- Varmistettava ratatyön suojaaminen siten, että siitä ei aiheudu vaaraa vaihtotyölle
- Tarvittaessa estettävä vaihtotyö
- Varmistettava, että ennen vaihtotyön sallimista, ratatyön kohteena ollut alue on kunnossapitosuunnitelman mukaisessa kunnossa

Lupa ratatyöhön on saatava Kotkan kaupungin ratatyöstä vastaavalta henkilöltä.

Ratatyöstä vastuullisen tahon on ilmoitettava heti, kun on mahdollista Kotkan kaupungin ratatyöstä vastaavalle henkilölle ratatyön aikana tapahtuvista muutoksista:

- Raiteiden käytettävyyteen
- Työn keston, - työn päättymiseen
- Työstä vastaavan tahon yhteystietojen muuttumisesta

4.5 Tulityö

Tulityöhön on saatava lupa Kotkan kaupungin ratatyöstä vastaavalta henkilöltä.

4.6 Vika ja häiriötilanteet

Rautatien tasoristeyksen varoituslaitoksen häiriötilanteesta on ilmoitettava Kotkan kaupungin ratatyöstä vastaavalle henkilölle ja tarvittaessa tiedoksi HaminaKotka Oy:n ratatyöstä vastaavalle.

Vaihteen aukiajosta on ilmoitettava Kotkan kaupungin ratatyöstä vastaavalle henkilölle ja tiedoksi HaminaKotka Oy:n ratatyöstä vastaavalle.

Vaihteen aukiajon jälkeen on silmämääräisesti tarkastettava, voiko vaihdetta käyttää. Tarkastuksen perusteella on vaihto- ja ratatyö tarvittaessa estettävä tai, ellei havaita syytä, joka estää vaihto- tai ratatyön, varmistettava, että vaihteessa vaihto- ja ratatyö tehdään enintään nopeudella 5 km/h.

Radan merkit sekä opasteet ovat samanlaiset ja tarkoittavat samaa kuin Väylävirasto ohjeistaa valtion rataverkolle.

4.7 Liittyvät rataverkot

Kotkan kaupungin raiteistolla on seitsemässä (7) kohtaa liittymä valtionrataverkkoon.

Kotkan kaupungilla on rataverkonhaltioiden väliset sopimukset Väyläviraston, ILP-Group Logistics Oy, Kotkamills Oy, TMP-Terminals Oy, kanssa, Mres 1 Helsingin Kiinteistö Oy (Lujatalo), Erkomat Oy:n ja HaminaKotka satama Oy:n kanssa. Sopimuksissa voi olla muutoksia osapuoltenosalla mm. yritysvaihdoksien ym. kautta.

Rataverkon haltijuusrajoja ja näihin liittyviä sopimuksia päivitetään tarpeen ja tilanteen mukaan resurssien puitteissa. Kotkan kaupungin tarkoituksena on turvata yhtenäinen rataverkko omalla vastuualueellaan. Muutoksia tehdään mm. uuden

raiteiston rakentamisen myötä ja liityntäraiteiden (vaihteistojen) rajakohtiin voi tulla muutoksia aikataulukaudella sopimusneuvottelujen myötä.

5. Ratakapasiteetin jako

5.1 Ratakapasiteetin hakeminen ja aikatauluehdotus

Ratakapasiteetin hakijan on haettava ratakapasiteettia rataverkon haltijalta raideliikennelain 1302/2018; 117 §:ssä säädetyllä tavalla. Ratakapasiteettia on haettava Kotkan kaupungilta kutakin aikataulukautta varten aikaisintaan 12 ja viimeistään kahdeksan kuukautta ennen aikataulukauden voimaantuloa. Uutta ratakapasiteettia tai ratakapasiteetin muutosta voidaan hakea säännöllistä liikennettä varten myös ratakapasiteetin jakamista koskevan päätöksen antamisen jälkeen, kuitenkin viimeistään neljä viikkoa ennen säännöllisen liikenteen ratakapasiteetin muutoksen voimaantuloa.

5.2 Kiireellinen ratakapasiteetti

Ratakapasiteetin hakija voi hakea rataverkon haltijalta kiireellistä ratakapasiteettia myös muulloin kuin 117 §:n 1 momentissa säädetyssä säännöllisen liikenteen ratakapasiteetin hakemiselle säädetyssä määräajassa, jos hakija tarvitsee viipymättä ratakapasiteettia tilapäisesti yhtä tai useampaa rautatiereittiä varten. Museoliikenteen harjoittajan hakemus ratakapasiteetista käsitellään aina kiireellisenä. Rataverkon haltijan on annettava päätös hakemukseen viiden työpäivän kuluessa hakemuksen jättämisestä.

Rataverkon haltijan on myönnettävä haettu kiireellinen ratakapasiteetti, jos hakemuksessa tarkoitettuun käyttöön on osoitettavissa riittävästi ratakapasiteettia. Jollei 122 §:n 1 momentista muuta johdu, kiireellinen ratakapasiteetti on myönnettävä sitä ensin hakeneelle.

5.3 Toiminta häiriötilanteissa

Kotkan kaupungilla on oikeus tilapäisesti poistaa ratakapasiteetti käytöstä kokonaan tai osittain sellaisella raiteiston osuudella, joka on rataverkon teknisen vian, onnettomuuden tai vauriotapahtuman vuoksi poissa käytöstä tai muista syistä.

5.4 Vaaralliset aineet ja erikoiskuljetukset

Rautatiekuljetuksissa noudatetaan kaikkia kuljetusmuotoja koskevaa lakia (719/1994 muutoksineen) sekä vaarallisten aineiden rautatiekuljetuksia koskevaa lakia (Laki vaarallisten aineiden kuljetuksesta (719/1994 muutoksineen) sekä Traficomien määräystä vaarallisten aineiden kuljetuksesta rautatiellä.

Traficomien määräyksen liitteet sisältävät yksityiskohtaiset säännökset mm. vaarallisten aineiden luokituksista, pakkauksista, tarvittavista asiapapereista, ajoneuvojen hyväksynnästä ja varusteista, ajoluvasta, vapaarajoista sekä rahtikirjan, pakkausten ja ajoneuvon/vaunun merkinnöistä.

Suomen ja Venäjän välisissä vaarallisten aineiden rautatiekuljetuksissa noudatetaan SMGS- sopimuksen vaarallisten aineiden kuljetusmääräyksiä.

Erikoiskuljetusten toteutuksesta on neuvoteltava erikseen Kotkan kaupungin kanssa.

Kotkan kaupunki edellyttää vuosittaista ilmoitusta vaarallisten aineiden kuljetusmääristä erikseen sovittavalla tavalla.

6. Varautuminen

6.1 perusteet

Raideliikennelain (1302/2018) ja sen 171 pykälän mukaan rataverkon haltijan, liikenteenohjauspalvelua tarjoavan yhtiön tai yhteisön ja 159 §:ssä tarkoitetun toiminnanharjoittajan on varauduttava poikkeusoloihin ja huolehdittava siitä, että niiden toiminta jatkuu mahdollisimman häiriöttömästi myös valmiuslaissa (1552/2011) tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa.

Niiden on osallistuttava toimintansa edellyttämällä tavalla valmiussuunnitteluun ja valmisteltava etukäteen poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa tapahtuvaa toimintaa.

Tiedot varautumisesta ovat julkisuudesta annetun lain (21.5.1999/621) ja sen 24 § pykälän nojalla salassa pidettäviä.

6.2 Valmiussuunnittelun järjestäminen liikennejärjestelmässä

Raideliikennelaki (1302/2018) 171 §:n 2 momentti edellyttää, että toimijalla on oltava dokumentoitu valmiussuunnitelma, jota laadittaessa ja arvioitaessa otetaan huomioon toiminnan laatu ja laajuus (TRAFICOM/308489/03.04.04.00/2019).

7. Palvelut

7.1. Muiden tarjoamat palvelut

Palveluiden saatavuudesta ja niiden käytöstä on neuvoteltava ja sovittava palveluiden tarjoajan kanssa. Palveluiden tarjoajalla on oikeus periä tarjoamistaan palveluista korvaus, jonka tulee olla tasapuolinen kaikkia rautatieyrityksiä kohtaan ja kohtuullinen palveluista aiheutuneisiin kustannuksiin nähden.

Kotkan kaupungin rataverkolla ei ole omia tai muiden ylläpitämiä palvelupaikkoja.

8. Maksut

8.1 Ratamaksut

Kotkan kaupunki perii ratamaksun perusmaksua rataverkon käytöstä vuodesta 2025 alkaen. Perusmaksu on lainsäädännön edellyttämä ratamaksujen minimitaso rataverkolla liikennöinnistä.

Taksa perustuu ja maksu lasketaan, joko arvioitujen tai todellisten, liikennemäärien (kuljetusmäärät ja -kerrat), liikenteen/liikenteen harjoittajan käyttämän ratapituuden sekä radanpidon kustannuksien mukaan.

Perusmaksu sisältö ja määräytymisperusteet tarkistetaan tarvittaessa. Ratamaksun perusmaksuun tehdään vuosittain indeksitarkistus. Ratamaksu on 0,1000 snt / bruttotonnikilometri.

Ratamaksuun perusmaksuun kuuluvat seuraavat rataverkon käyttöpalvelut:

1. Rautateiden ratakapasiteettia koskevien hakemusten käsittely.
2. Oikeus käyttää myönnettyä kapasiteettia.
3. Rautatieinfrastruktuurin käyttö.
4. Kaikki muut tiedot, jotka tarvitaan sellaisen liikenteen harjoittamiseen, jota varten kapasiteetti on myönnetty.

8.2 Palvelu- ja lisäpalvelumaksut

Kotkan kaupungilla ei ole muita rataverkkoon kohdistuvia palvelu- tai lisämaksuja.

9. Vastuut ja erimielisyydet

9.1 Vastuut vahingoista

Ratatyön tekijä tai muu toiminnanharjoittaja vastaa Kotkan kaupungin rataverkolle aiheuttamastaan vahingosta. Vahingonkorvausvastuu ei koske välillisiä vahinkoja tai kolmansien osapuolten vahinkoja.

Kaupungin rataverkon liikennöintikäytön on edellytys voimassa oleva käyttösopimus Kotkan kaupungin kanssa. Vastuut liikenteenharjoittajan ja Kotkan kaupungin kesken määritellään keskinäisessä käyttösopimuksessa.

9.2 Erimielisyydet

Erimielisyydet ja ratakapasiteettiin liittyvät ristiriidat ratkaistaan ensisijaisesti neuvottelemalla.

Erimielisyys, jota ei ole saatu ratkaistua neuvottelemalla, ratkaistaan raideliikennelain 152 §:n muista erimielisyyksistä säätämällä tavalla (<https://www.finlex.fi/fi/>).

Kotkan kaupungin ratakapasiteetin jakamiseen liittyvistä päätöksistä voi hakea oikaisua raideliikennelain 151 §:ssä säädetyllä tavalla (<https://www.finlex.fi/fi/>).

Kotkan kaupungin ei korvaa tilapäisesti poistetun ratakapasiteetin käytöstä aiheutuvaa vahinkoa.